

FRANSA’NIN AVRUPA BİRLİĞİ KONSEYİ DÖNEM BAŞKANLIĞI: NELER BEKLEMELİYİZ?

Melek Özlem AYAS¹

Öz: Ulus-üstü bir yapıya ve 27 üyeye sahip olan Avrupa Birliği’nin yönetim şeması oldukça detaylıdır. Yönetim şemasında kendine yer bulan kurumlardan biri Avrupa Birliği (AB) Konseyi’dir. AB Konseyi veya AB Bakanlar Konseyi olarak da bilenen ve günümüzdeki kurumsal yapısına Lizbon Antlaşması ile kavuşan kurum; Avrupa Parlamentosu ile beraber Avrupa Birliği’nin temel karar alma ve yasama organıdır. AB Konseyi’nin Başkanlığı, rotasyon usulüne tabidir. 27 AB üyesi ülke arasında 6 aylık periyotlarla değişen AB Konseyi Dönem Başkanlığı, “Troyka Sistemi” ile el değiştirmekte ve 18 ay boyunca Dönem Başkanlığı yapacak üç ülke yakın temas halinde çalışmaktadır. Dönem Başkanlığını üstelenecek her ülke, 18 aylık üçlü programla uyumlu olacak şekilde kendi 6 aylık detaylı programlarını da kamuoyunun dikkatine sunmaktadır. AB Konseyi Dönem Başkanlığını üstelenecek ülkenin 6 aylık programının Birliğin uzun vadeli politikalarıyla uyumlu olması gerekliliği, bu ülkelerin programlarını incelemeye değer kılmaktadır. Bu kapsamda, bu çalışma, Avrupa Birliği üyeliğinin yanı sıra, kurucu ülkelerden biri olma payesini de üstlenen Fransa’nın 1 Ocak 2022’de başlayan ve 30 Haziran 2022’de sonlanacak olan AB Konseyi Dönem Başkanlığına odaklanmaktadır. Çalışma kapsamında, öncelikle, Fransa’nın “Avrupa vizyonu”nu anlamak amacıyla Sorbonne Konuşması ve “Avrupa Rönesansı İçin” başlıklı mektup ele alınacaktır. Ardından, Fransa’nın Dönem Başkanlığı programı detaylıca incelenecek ve Üçlü Başkanlık grubu programının oluşum süreci analiz edilerek, aralarındaki uyum değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: *Fransa, Avrupa Birliği, AB Konseyi, Troyka Sistemi, AB Konseyi Dönem Başkanlığı.*

Article Category: International Relations

Date of Submission: 12.02.2022

Date of Acceptance: 13.02.2022

¹ Araştırma Görevlisi, Beykent Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü.
E-mail: melekozlemayas@outlook.com.
ORCID: 0000-0002-4594-5011.

FRANCE'S PRESIDENCY OF COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION: WHAT SHOULD WE EXPECT?

Abstract: The European Union's organisation scheme is highly complex, with a supranational structure and 27 members. Council of the European Union is one of the institutions that have a place in the organizational hierarchy. With the Lisbon Treaty, the institution, also known as the EU Council of Ministers, was given its current institutional framework; it is the European Union's principal decision-making and legislative body, alongside the European Parliament. The Presidency of Council of the European Union is rotated every six-months. The Presidency of Council of the European Union, which rotates every six months among 27 EU member states, is handed over via the "Troika System", in which the three states that will hold the Presidency for the next 18 months work closely together. In accordance with the 18-month trio program, each state that will acquire the Presidency also publishes its own detailed six-month programs to the public. The requirement that the state acquiring the Presidency of Council of the European Union's six-month program be compatible with the Union's long-term policy makes these countries' programs worth examining. In this context, this study focuses on the Presidency of Council of the European Union which started on January 1, 2022 and will end on June 30, 2022, of France, which also assumed the honour of being one of the founding countries in addition to its EU membership. The Sorbonne Speech and the letter titled "For the European Renewal" will be discussed as part of the research to better comprehend France's "European vision". The French Term Presidency program will next be thoroughly investigated, as will the development process of the Trio Presidency group program; compatibility will be assessed.

Keywords: *France, European Union, Council of the European Union, Troika System, Presidency of Council of the European Union.*

Giriş

Bir “*barış projesi*” olarak adlandırılan Avrupa Birliği’nin temelleri, Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu’na (AKÇT) kadar dayanmaktadır. Maastricht Antlaşması’nın 1 Kasım 1993 tarihinde yürürlüğe girmesinin ardından büyük ölçüde günümüzdeki organizasyonel halini alan Avrupa Birliği, 27 ülkenin bir araya geldiği ulus-üstü bir oluşumdur.

İngilizce’de “*Council of European Union*” olarak bilenen ve Türkçe literatürde Avrupa Birliği (AB) Konseyi ya da AB Bakanlar Konseyi olarak isimlendirilen kurum, Avrupa Parlamentosu ile beraber Avrupa Birliği’nin temel karar alma ve yasama organıdır. Avrupa Birliği üyesi 27 ülkenin Bakanlarını çalışma alanlarına göre bir araya getiren AB Konseyi, günümüzdeki kurumsal yapısına 1 Aralık 2009’da yürürlüğe giren Lizbon Antlaşması ile kavuşmuştur. Lizbon Antlaşması ile yalnızca AB Konseyi değil, Avrupa Parlamentosu, AB Zirvesi, Avrupa Komisyonu ve AB Adalet Divanı da günümüzdeki yapısını kazanmıştır.²

Daha önce tek bir çatı altında birleşik olarak faaliyet gösteren iki kurum, AB Bakanlar Konseyi (*Council of the European Union*) ve AB Konseyi (*European Council*), Lizbon Antlaşması ile beraber iki ayrı kurum haline gelmiştir. Bu değişikliğin yanı sıra, AB üyesi ülkelerin devlet ve hükümet başkanlarını bir araya getiren AB Zirvesi’nin yönetimi de daimî bir başkanlık sistemine bağlanmıştır.³ Çalışmaları “*Daimî Temsilciler Konseyi*” tarafından hazırlanan AB Konseyi’nde, her üye ülke, kendi çıkarlarını dilediği gibi temsil etme hakkına sahiptir. Merkezi Brüksel’de olan Konsey’in toplantılarında üye ülkelerin gündemdeki konuda yetkin olan Bakanları ülkelerini temsil yetkisine sahiptir. Avrupa Parlamentosu ile beraber bütçe hususlarında karar verme yetkisine sahip olan AB Konseyi, Birliğin ortak dış politikası ve güvenlik politikasıyla ilgili kararların alınması noktasında ise yetkisini AB Zirvesi ile paylaşmaktadır.⁴ Avrupa Birliği adına uluslararası örgütlerle ve üçüncü ülkelerle görüşme, iş birliği kurma ve uluslararası anlaşmalar imzalama yetkisine sahip olan AB Konseyi, 10 ayrı konfigürasyon altında çeşitli toplantılar düzenlemektedir. Bu konfigürasyonlar şöyle sıralanabilir:

² John McCormick (2015), *Avrupa Birliği Siyaseti*, Ankara: Adres Yayınları, s. 223.

³ Ayhan Kaya & Senem Aydın-Düzgüt & Yaprak Gürsoy & Özge Onursal Beşgüzel (2011), *Avrupa Birliği’ne Giriş Tarih, Kurumlar ve Politikalar*, İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, s. 25.

⁴ AB Konseyi Fransa Dönem Başkanlığı, “La présidence du Conseil de l’Union européenne”, 28.12.2021, Erişim Tarihi: 18.01.2022, Erişim Adresi: <https://presidence-francaise.consilium.europa.eu/fr/presidence/la-presidence-du-conseil-de-l-union-europeenne/>.

- Genel İşler Konseyi;
- Ekonomik ve Mali İşler Konseyi;
- Adalet ve İçişleri Konseyi;
- İstihdam, Sosyal Politikalar, Sağlık ve Tüketici Hakları Konseyi;
- Rekabet Konseyi (iç pazar, endüstri, araştırma ve uzay);
- Ulaştırma, Telekomünikasyon ve Enerji Konseyi;
- Tarım, Balıkçılık ve Çevre Konseyi;
- Eğitim, Gençlik, Kültür ve Spor Konseyi;
- Ticaret Konseyi;
- Dış İlişkiler Konseyi.⁵

Bu konfigürasyonlardan Dış İlişkiler Konseyi'nin Başkanlığını istisnai olarak, AB Dışişleri ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Josep Borrell yürütmektedir.

AB kurumları arasında koordinasyon sağlanmasından da mesul olan AB Konseyi'nin yetkilerinin kapsamı oldukça geniştir. Buna göre, AB Konseyi:

- Avrupa Parlamentosu ile beraber Avrupa Birliği'nin yasama organı olarak hareket etmektedir.
- AB üyesi ülkelerin ekonomi politikalarının koordine edilmesinden sorumludur.
- AB devlet ve hükümet başkanları zirvelerinde genel ilke kararları çerçevesinde alınan kararları esas alarak; Birliğin dış ilişkilerini ve güvenlik politikalarını ilgilendiren uygulamaları dizayn etmekte ve uygulamaya koymaktadır.
- Avrupa Birliği adına uluslararası örgütlerle ve üçüncü ülkelerle görüşme, iş birliği kurma ve uluslararası anlaşmalar imzalama yetkisine sahiptir.
- Adalet ve içişleri alanlarında üye ülkeler arasında iş birliği tesis ederek; emniyet ve adalet alanında kurulan iş birliklerinin etkili bir şekilde faaliyet

⁵ Fransa Avrupa ve Dışişleri Bakanlığı, "La présidence française du Conseil de l'Union européenne", Erişim Tarihi: 18.01.2022, Erişim Adresi: <https://www.diplomatie.gouv.fr/en/french-foreign-policy/europe/the-french-presidency-of-the-council-of-the-european-union/>.

gösterebilmesi için ihtiyaç duyulan önlemleri almaktadır.

- AB bütçesinin kabul etme konusunda Avrupa Parlamentosu ile beraber eşit yetkilere sahiptir.
- Sayıştay ve Bölgeler Komitesi'nin yanı sıra Ekonomik ve Sosyal Komite'nin üyelerini tayin etme yetkisine de sahiptir.⁶

Bu kapsamlı yetkilere sahip olan AB Konseyi'nin Dönem Başkanlığı, rotasyon usulüne tabidir. Birliğin günümüzdeki kurumsal yapısını alması ve karar alma organlarının işleyişinin belirlenmesi için Lizbon Antlaşması (2009) ile yapılan değişikliklerden birisi, AB Konsey Başkanlığı'nın 6 aylık periyotlarla AB üye ülkeleri arasında dönüşümlü olarak paylaşılmasıdır. Rotasyon sistemi sayesinde üye ülkelerin tamamı Bakanlar Konseyi'ne başkanlık etme şansını elde ederek; Birliğin uzun vadeli politikalarıyla uyumlu olacak ve aynı zamanda bu politikaları şekillendirecek çeşitli hedefler belirlemektedirler. Dönem Başkanlığı'nı devralan her ülke 6 aylık dönemde yerine getirilmek üzere detaylı bir program hazırlayarak AB üye ülkelerinin ve kamuoyunun dikkatine sunmaktadır. AB Konseyi Dönem Başkanlığı, “Üçlü Başkanlık” adı verilen bir sistemle yürütülmektedir. Troyka usulüyle oluşturulan Üçlü Başkanlık grupları, AB Konseyi tarafından; “18 aylık süre için görev yapacak üç üye devletten oluşan ve politik ve sosyal devamlılığı ve tutarlılığı sağlama amacını taşıyan takımlar” olarak tanımlanmıştır.⁷ Ancak unutulmamalıdır ki; Üçlü Başkanlık grubu tarafından oluşturulan program, bir önceki AB Konseyi Dönem Başkanlığı esnasında elde edilen başarıların üzerine inşa edilmiş ve AB Zirvesi Başkanı, Avrupa Parlamentosu ve AB Dışişleri ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi ile iş birliği halinde düzenlenmiştir. Ayrıca, hazırlanan programlar Avrupa Komisyonu'nun çalışma programlarıyla uyumludur.

Bu çalışmanın konusunu oluşturan Fransa'nın AB Konseyi Dönem Başkanlığı da Troyka usulüyle oluşturulan bir Üçlü Başkanlık grubunun parçasıdır. Mevcut Üçlü Başkanlık grubu, Fransa, Çekya ve İsveç'ten oluşmaktadır. 1 Temmuz 2017'den 31 Aralık 2030'a kadar AB Konseyi Dönem Başkanlığını üstelenecek üye ülkelerin sıralaması, 26 Temmuz 2016 tarihli ve 2016/1316 sayılı AB Konseyi kararıyla belirlenmiş ve Tablo I'de gösterilmiştir. Ancak Birliğin

⁶ Ayhan Kaya & Senem Aydın-Düzgit & Yaprak Gürsoy & Özge Onursal Beşgüzel (2011), *Avrupa Birliği'ne Giriş Tarih, Kurumlar ve Politikalar*, İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, s. 28.

⁷ AB Konseyi, “La présidence du Conseil de l'UE”, 13.01.2022, Erişim Tarihi: 18.01.2022, Erişim Adresi: <https://www.consilium.europa.eu/fr/council-eu/presidency-council-eu/>.

27 üyesinin olması, Dönem Başkanlığını üstlenecek ülkeler için yaklaşık 13 yıllık bir bekleme süresine sebep olmaktadır.

Tablo I. AB Dönem Başkanlıkları

AB DÖNEM BAŞKANLIKLARI (1 Temmuz 2017-31 Aralık 2030)		
Hollanda	Ocak-Haziran	2016
Slovakya	Temmuz-Aralık	2016
Malta	Ocak-Haziran	2017
Estonya	Temmuz-Aralık	2017
Bulgaristan	Ocak-Haziran	2018
Avusturya	Temmuz-Aralık	2018
Romanya	Ocak-Haziran	2019
Finlandiya	Temmuz-Aralık	2019
Hırvatistan	Ocak-Haziran	2020
Almanya	Temmuz-Aralık	2020
Portekiz	Ocak-Haziran	2021
Slovenya	Temmuz-Aralık	2021
Fransa	Ocak-Haziran	2022
Çekya	Temmuz-Aralık	2022
İsveç	Ocak-Haziran	2023
İspanya	Temmuz-Aralık	2023
Belçika	Ocak-Haziran	2024
Macaristan	Temmuz-Aralık	2024
Polonya	Ocak-Haziran	2025
Danimarka	Temmuz-Aralık	2025
Kıbrıs	Ocak-Haziran	2026
İrlanda	Temmuz-Aralık	2026
Litvanya	Ocak-Haziran	2027
Yunanistan	Temmuz-Aralık	2027
İtalya	Ocak-Haziran	2028
Letonya	Temmuz-Aralık	2028
Lüksemburg	Ocak-Haziran	2029
Hollanda	Temmuz-Aralık	2029
Slovakya	Ocak-Haziran	2030
Malta	Temmuz-Aralık	2030

Kaynak: *Avrupa Birliği Resmî Gazetesi* (2016).

Konsey kararıyla görev sırası belirlenen ülkelerin Dönem Başkanlığı'nı üstlendiklerinde yerine getirmesi gereken bazı sorumluluklar vardır. Dönem Başkanlığı'nı üstlenen ülkenin en temel iki sorumluluğu; Konsey bünyesinde veya hazırlık organlarında gerçekleşecek toplantıların planlanması sürecinde yer almak ve bu toplantılara başkanlık etmek ve Konseyi diğer AB kurumlarıyla tesis ettiği ilişkilerde temsil etmektir. Bu kapsamda, AB Konseyi Dönem Başkanlığı makamı bu iki temel görevi yerine getirerek; Konsey'in AB mevzuatı konusundaki çalışmalarının aksamadan ilerlemesini sağlamaktadır. Dürüst ve tarafsız bir şekilde hareket

etmenin esas olduğu AB Konseyi Dönem Başkanlığı sürecinde başkanlığı üstlenen ülke; AB Zirvesi Başkanı ve AB Dışişleri ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi ile yakın bir koordinasyon halinde çalışmak mecburiyetindedir.⁸

AB Konseyi Dönem Başkanlığı'nı 1 Ocak 2022'de Slovenya'dan devralan Fransa da, aynı koşullara tabidir. Fransa, Dönem Başkanlığı başlamadan önce hem 18 aylık Üçlü Başkanlık programının hazırlanmasına katkıda bulunmuş, hem de kendi 6 aylık programını hazırlayarak kamuoyu ve Avrupa Birliği ile paylaşmıştır. 1 Ocak 2022 ve 30 Temmuz 2023 arasındaki 18 aylık dönemi kapsayan ortak stratejik plan, 10 Aralık 2021'de Avrupa Birliği'nin dikkatine sunulmuştur. Ancak Fransa'nın AB Konseyi Dönem Başkanlığı'na hazırlık sürecini bu kadar kısa bir süreye indirmek oldukça kısıtlı bir bakış açısının oluşmasına sebep olacaktır. Zira Fransa'nın Dönem Başkanlığı'na hazırlık sürecini, 26 Eylül 2017 tarihinde Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron tarafından Sorbonne Üniversitesi'nde gerçekleştirilen konuşmaya kadar götürmek mümkündür. Fransa'nın Dönem Başkanlığı hazırlıklarının bu denli köklü ve derin olması, hem başkanlık programını, hem de programın oluşum sürecini analiz edilmeye değer kılmaktadır.

1. AB Konseyi Dönem Başkanlığı Yolunda Fransa: Sorbonne Konuşması ve Avrupa Rönesansı

1.1. Sorbonne Konuşması⁹

14 Mayıs 2017'de göreve gelen Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron'un Avrupa ajandası, Fransa'nın AB Konseyi Dönem Başkanlığı ile sınırlı değildir. Cumhurbaşkanı Macron'un "*Avrupa vizyonu*"nun temelleri Cumhurbaşkanlığının ilk dönemlerine dayanmaktadır. Emmanuel Macron, göreve geldikten yaklaşık 5 ay sonra, 26 Eylül 2017'de, Sorbonne Üniversitesi'nde "*Yeni Avrupa*" temalı bir konuşma gerçekleştirmiştir. Fransa'nın AB Konseyi Dönem Başkanlığı vizyonunu net bir şekilde anlayabilmek için bu konuşmayı irdelemek, deyim yerindeyse, mecburidir. Zira konuşmanın ana çizgisiyle Fransa'nın 6 aylık

⁸ AB Konseyi, "La présidence du Conseil de l'UE", 13.01.2022, Erişim Tarihi: 18.01.2022, Erişim Adresi: <https://www.consilium.europa.eu/fr/council-eu/presidency-council-eu/>.

⁹ Bu başlık, Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron'un 26 Eylül 2017 tarihli ve "*Initiative pour l'Europe - Discours d'Emmanuel Macron pour une Europe souveraine, unie, démocratique*" başlıklı konuşması kaynak alınarak hazırlanmıştır. Bakınız; Fransa Cumhurbaşkanlığı (2017), "Initiative pour l'Europe - Discours d'Emmanuel Macron pour une Europe souveraine, unie, démocratique", 26.09.2017, Erişim Tarihi: 19.01.2022, Erişim adresi: <https://www.elysee.fr/emmanuel-macron/2017/09/26/initiative-pour-l-europe-discours-d-emmanuel-macron-pour-une-europe-souveraine-unie-democratique>.

programı benzer doğrultuda ilerlemektedir. Bu benzerliği doğru analiz edebilmek ve Cumhurbaşkanı Macron'un sahip olduğu “Avrupa” algısını ortaya koyabilmek için önce Sorbonne Konuşması'nı, daha sonra da 4 Mart 2019 tarihinde yayınlanan “Avrupa Rönesansı İçin” başlıklı açık mektubu detaylıca ele almak gerekmektedir.

Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron, Sorbonne Konuşması'nda Fransa'nın AB Konseyi Dönem Başkanlığı vizyonunun yapı taşlarını döşemiştir. Konuşma; “*egemen, demokratik ve birleşik Avrupa*” temasıyla bezenmiştir. Macron, 2017 yılında Avrupa'nın yüz yüze olduğu en büyük “*meşdan okuma*”nın; Avrupa ülkelerinin çıkarlarını ve değerlerini savunmak bir yol bulmak ve demokratik ve sosyal modellerini dönemin şartlarına adapte ederek muhafaza etmek olduğunu ifade etmiştir.

Konuşmasında Avrupa'yı ortak bir savaşı, tarihi, kimliği ve ufku barındıran bir yer olarak niteleyen Macron, Avrupa'nın aynı zamanda insanlara koruma ve gelecek vadettiğini ifade etmiştir. Fransa Cumhurbaşkanı, Avrupa ile ilgili yapılan ve yapılacak her konuşmanın ya çok erken ya da çok geç gerçekleştiğini belirtirken, Avrupa hakkında konuşmanın doğru bir zamanı olmadığını sözlerine eklemiştir. Avrupa'nın yüzyıllardır öne sürülen bir “*idea*” olduğunu dile getiren Macron, bu ideanın hayata geçirilmesinin, daha iyi ve daha kuvvetli olmasının yegâne sorumlusunun yine Avrupa halkı olduğunu vurgulamıştır. Fransa Cumhurbaşkanı'na göre, bu idea; tarihsel bir mirastır ve Avrupa toplumları arasındaki kardeşlik arzusu, intikam veya nefretten daha kuvvetlidir. Ancak bu kuvvetli arzuya rağmen, Avrupa kıtası halihazırda milliyetçilik, kimlikçilik, korumacılık ideolojileri ve izolasyonist egemenlik istekleriyle boğuşmaktadır. İnsanların korkularını besleyen bu ideolojilerin çok uzun yıllar boyunca görmezden gelinmesi, popülist ihtirasların yeniden Avrupa kıtasına hâkim olmasına sebep olmuştur.

Sorbonne Üniversitesi'ndeki konuşmasında Bakanlara, meclis üyelerine, Valilere, Dekanlara ve Rektörlere seslenen Fransa Cumhurbaşkanı, sözlerine “*Avrupa'yı savunmayı unuttuk!*” diyerek devam ederken; popülist ideolojilerin barış, refah ve özgürlük sözleriyle inşa edilmiş bir proje olan Avrupa Birliği sınırları içerisinde yeniden yükselişe geçmesini buna bağlamıştır. Milliyetçilik, kimlikçilik, korumacılık ve izolasyonist egemenlik gibi fikirlerin temel vaadinin “*güvenlik*” ve “*koruma*” olduğu göz önüne alındığında; Emmanuel Macron'un güvenlik endişesi anlam kazanmaktadır. Zira Cumhurbaşkanı, konuşmasında, Avrupa'yı “*çok zayıf, çok*

yavaş ve çok yetersiz” olarak tanımlamıştır. Dolayısıyla, Macron’un yeni Avrupa’nın inşası sürecinde önceliği, Avrupa güvenliğinin tesisidir denilebilir. Bu kapsamda, Sorbonne konuşmasında öncelenen üç ana tema şu şekilde detaylandırılmıştır:

- Egemen bir Avrupa:
 - Her yönüyle güvenliği garanti eden bir Avrupa,
 - Göç sorununu çözen bir Avrupa,
 - Afrika ve Akdeniz’i hedefleyen bir Avrupa,
 - Sürdürülebilir kalkınma konusunda örnek bir Avrupa,
 - Dijital dünyaya uyarlanmış bir yeni ve nizami Avrupa,
 - İktisadi ve parasal açıdan güçlü bir Avrupa.
- Birleşik bir Avrupa:
 - Sosyal ve mali yakınlaşma yoluyla somut dayanışma,
 - Kültür ve bilgi bağı.
- Demokratik bir Avrupa:
 - Tartışma ihtiyacı: demokratik bir uzlaşma,
 - Avrupa Parlamentosu’nun güçlendirilmesi.¹⁰

Egemen, birleşik ve demokratik bir Avrupa’nın inşa edilmesi noktasında, derin bir değişiklik gerekliliğinin olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır. Cumhurbaşkanı Macron, bir süredir kendi sınırlarına çekilmeyi tercih eden ve *“kale Avrupası”* eleştirilerine maruz kalan Avrupa Birliği’nin ortak çalışma yeteneğinin geliştirilmesi için ortak bir stratejik kültür oluşturulması gerekliliğini özellikle vurgulamıştır. Ancak, bu ortak çalışma kültürü bir bağımlılık değil, bir iş birliği olacaktır. Avrupa savunmasının NATO’dan bağımsız ama NATO ile koordinasyon halinde icra edilmesi bir gereklilik olarak Sorbonne Konuşması’nda kendisine yer bulmuştur. Avrupa Birliği’nin başarısının iç sorunların çözümünde gizli olduğunu özellikle vurgulayan Cumhurbaşkanı, Avrupa’nın çıkarlarının korunması için ortak kurallara ve araçlara ihtiyaç olduğunu ifade etmiştir.

¹⁰ A.g.e.

1.2. Avrupa Rönesansı İçin¹¹

Fransa'nın, daha özele indirgemek gerekirse Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron'un Avrupa Birliği'ne ilişkin bakış açısının net bir şekilde irdelenebildiği bir başka metin ise Emmanuel Macron tarafından 26 Mayıs 2019'da yapılan Avrupa Parlamentosu seçimleri öncesinde yayınlanan "*Avrupa Rönesansı İçin*" başlıklı mektuptur. Macron'un Avrupa vatandaşlarına hitaben kaleme aldığı açık mektup, birçok Avrupa diline çevrilmiş ve 4 Mart 2019'da yayınlamıştır. 2019 seçimlerini kıtanın geleceği için "*belirleyici*" bir seçim olarak nitelendiren Cumhurbaşkanı, Avrupa vatandaşlarına hitap etmesinin sebebinin paylaşılan tarihin ve değerlerin yanı sıra zamanın azlığı olduğunu dile getirmiştir.

Fransa'nın AB Konseyi Dönem Başkanlığı programını incelemeyen önce, Macron'un mektubuna değinmekte fayda vardır. Zira bahse konu mektupta, daha önce Sorbonne Konuşması'nda olduğu gibi, güvenlik yine ana temadır. Böylesine kuvvetli bir ortak temayı paylaşan iki metni incelemeyen, Dönem Başkanlığı programı üzerinde konuşmanın verimli olacağını düşünmek yanlıştır.

Cumhurbaşkanı Macron, mektubuna, Avrupa'nın hiç olmadığı kadar tehlikede olduğunu ifade ederek başlamıştır. Macron, modern dünyanın şokundan korunma ihtiyacı duyan insanların sahte haberlerle desteklenen öfke tacirlerinin sözlerine kandığını ifade ederken, Avrupa'nın bu manipülasyon karşısında gururla dimdik durması gerektiğini de sözlerine eklemiştir.

Macron, harap olmuş bir kıtanın benzersiz bir barış, refah ve özgürlük projesi olarak ayağa kaldırılmasını tarihi bir başarı olarak nitelendirmiş ve "*Avrupa Rönesansı*"nın gerçekleşmesi için 3 temel hedefi belirlemiştir:

- Avrupa'nın özgürlüğünü savunmak,
- Avrupa kıtasını korumak,
- Gelişim ruhunu geri kazanmak.

Fransa Cumhurbaşkanı'nın açık mektubunda dile getirdiği üç hedef, Sorbonne Konuşması ile benzerlikler taşımaktadır. Macron, mektubunda, Avrupa'yı eleştirmekten de geri durmamıştır.

¹¹ Bu başlık, Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron'un 4 Mart 2019 tarihli ve "*Pour une Renaissance européenne*" başlıklı konuşması kaynak alınarak hazırlanmıştır. Bakınız; Fransa Cumhurbaşkanlığı (2019), "*Pour une Renaissance européenne*", Erişim Tarihi: 22.01.2022, Erişim Adresi: <https://www.elysee.fr/emmanuel-macron/2019/03/04/pour-une-rennaissance-europeenne>.

İnsanın özgürlüğü ve düşünce çeşitliliği üzerine kurulan Avrupa modelinin dünyanın gerçeklerini unuttuğunu ifade eden Cumhurbaşkanı, özgürlüğü, korumayı ve gelişmeyi esas almayan bir Avrupa Birliği'nin tarih sahnesinde kaybolacak bir dönem olmaktan öteye geçemeyeceğini dile getirmiştir. Emmanuel Macron, Avrupa'nın da, aynı Avrupa'da sağlanan barış gibi, “*garanti*” olarak değerlendirilemeyeceğini de sözlerine ekleyerek, Fransa adına Avrupa'ya iletmek için elinden geleni yaptığını da vurgulamıştır.

Avrupa Birliği'nin bir dönüm noktasında olduğunun altını çizen Cumhurbaşkanı, Avrupalıların kendi geleceklerinin kontrolünü tekrar ele alacağından emin olduğunu da mektubunda açıkça dile getirmiştir.

2. Fransa'nın AB Konseyi Dönem Başkanlığı Programı ve Üçlü Başkanlık Programı

2.1. Fransa'nın AB Konseyi Dönem Başkanlığı Programı

Fransa'nın 1 Ocak 2022'de başlayan AB Konseyi Dönem Başkanlığı'nı Fransa'nın Avrupa Birliği ve Avrupa vizyonundan bağımsız bir süreç olarak ele almak, bu süreçle ilgili yapılacak her türlü değerlendirmenin yetersiz kalmasına sebep olacaktır. Bu sebeple, bir önceki başlıkta bahsedilen Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron'un Sorbonne Konuşması ve “*Avrupa Rönesansı İçin*” başlıklı Avrupa halklarına hitaben yazdığı açık mektubu sürecin anlaşılması için önem arz etmektedir. Zira güvenlik teması çerçevesinde şekillenen konuşma ve mektup, Fransa'nın AB Konseyi Dönem Başkanlığı'nın öncelikleriyle uyumaktadır.

Emmanuel Macron, 9 Aralık 2021'de Elysée Sarayı'nda Fransa'nın AB Konseyi Dönem Başkanlığı süreciyle ilgili bir basın toplantısı düzenlemiştir. Cumhurbaşkanı Macron'un Elysée Sarayı'nda gerçekleştirdiği konuşmayı Fransa'nın AB Konseyi Dönem Başkanlığı web sitesinde de bulmak mümkündür. Macron, bu basın toplantısında, “*Avrupa zamanının geldiğini*” ifade ederken; sağlık alanında ve ekonomide yaşanan zorluklara, saldırgan güçlerin yükselişine ve iklim değişikliğine verilecek en iyi cevabın “*Avrupalı*” bir cevap olduğunu belirtmiştir. Fransa'nın Dönem Başkanlığı sayesinde Avrupa'nın “*egemenlik*” sürecinin hızlanacağını vurgulayan Cumhurbaşkanı, yine Dönem Başkanlığı sürecinde Avrupa Birliği'nin ekonomik, askeri ve eğitimsel zorlukların yanı sıra göç ile ilgili meydan okumaların da üzerinden geleceğini ifade etmiştir.¹² Cumhurbaşkanı Macron, basın toplantısında

¹² AB Konseyi Fransa Dönem Başkanlığı, “Le mot de bienvenue du Président”, 09.12.2021, Erişim Tarihi: 22.01.2022, Erişim Adresi: <https://presidence-francaise.consilium.europa.eu/fr/actualites/le-mot-de-bienvenue-du->

Fransa'nın Dönem Başkanlığının Avrupa için “ileri bakma” zamanı olacağını vurgularken, Avrupa'nın ortak kültürünü ve ortak tarihini güçlendirmek için çeşitli projelerin hayata geçirileceğinin de altını çizmiştir.¹³

Fransa, AB içindeki çalışmalarına, 2017'de ilan edilen “egemen Avrupa” temasıyla uyumlu olarak devam etmiş ve planlarını Avrupa'nın ortak değerlerini ve kendi çıkarlarını dünya siyasetinde müdafaa edecek şekilde var olması üzerine kurmuştur. Bu kapsamda, Dönem Başkanlığı için “Yükseliş, güç, aidiyet” sloganının seçilmesi de oldukça manidardır. Avrupa Birliği'nin muhatap olduğu krizlere bir cevap olarak nitelendirilen bu sloganı şu şekilde ayrıntılandırmak mümkündür:

- **Yükseliş:** Dijital ve yeşil geçiş sürecindeki Avrupa'nın ekonomisinin toparlanması ve güçlendirilmesi.
- **Güç:** Ortak değerleri ve çıkarları savunma ve geliştirme gücü.
- **Aidiyet:** Ortak kültür, değer ve tarih aracılığıyla bir Avrupa vizyonunun inşa edilmesi ve geliştirilmesi.¹⁴

Fransa Cumhurbaşkanı, 9 Aralık 2021'deki konuşmasında ayrıca Dönem Başkanlığı faaliyetlerinin 3 ana başlığa odaklanacağını dile getirmiştir:

- Daha Egemen Avrupa:
 - Schengen bölgesinin güçlendirilmesi vesilesiyle Avrupa Birliği'nin sınırlarının korunması ve Avrupa'nın değerleri ve uluslararası bağlılıkları doğrultusunda sığınma politikalarını geliştirerek göçün kontrol edilmesi,
 - Güvenlik ve savunma alanlarında etkili bir şekilde harekete geçebilecek daha güçlü bir Avrupa inşa edilmesi,
 - Avrupa Birliği'nin komşularının refahı ve istikrarı için hareket geçme kapasitesinin artırılması ve Balkanlar ve Afrika ile ilişkilerin yenilenmesi,
 - Küresel zorluklara etkili çözümler getirilmesi.

president/.

¹³ A.g.e.

¹⁴ AB Konseyi Fransa Dönem Başkanlığı, “Emblème et devise”, 05.01.2022, Erişim Tarihi: 22.01.2022, Erişim Adresi: [https://presidence-francaise.consilium.europa.eu/fr/presidence/embleme-et-devise/.](https://presidence-francaise.consilium.europa.eu/fr/presidence/embleme-et-devise/)

- Yeni bir Avrupa büyüme modeli inşa etmek:
 - Avrupa'nın bir üretim, istihdam, yenilik ve teknolojik mükemmeliyet merkezi haline getirilmesi,
 - Ekonomik kalkınma sürecinin iklim hedefleriyle uyumlu hale getirilmesi,
 - Dijital inovasyona uyum sağlayan, gelişmeyi destekleyen bir Avrupa'nın oluşturulması ve Avrupa'nın dijital dünyada kendi kurallarını belirleyen bir aktör haline gelmesi,
 - Daha yüksek kaliteli, daha yüksek vasıflı ve daha iyi ücretli işlerin oluşturulması.
- Daha insan odaklı bir Avrupa yaratmak:
 - “Avrupa'nın Geleceği Konferansı” isimli konferans serileri aracılığıyla Avrupa vatandaşlarıyla etkileşim kurulması,
 - Hukukun üstünlüğünün savunulması ve Avrupa'nın değerlerine sahip çıkılması,
 - Avrupa'nın kültürüyle gurur duyması, bilime ve bilgiye güvenilmesi, ayrımcılıkla mücadele edilmesi ve gelecek nesillerinin geleceğinin güvence altına alınması.¹⁵

Temel olarak yukarıda belirtilen 3 hedef üzerine inşa edilen Fransa'nın Dönem Başkanlığı Programı, 10 ayrı başlığa ayrılmıştır. Bu başlıklar Tablo II'de görülebilir:

Tablo II. AB Konseyi Fransa Dönem Başkanlığı Programı Ana Başlıkları

AB Konseyi Fransa Dönem Başkanlığı Programı Ana Başlıkları				
Genel İşler	Dışişleri	Ekonomik ve Mali İşler	Adalet ve İçişleri	İstihdam, Sosyal Politikalar, Sağlık ve Tüketiciler
Rekabet	Ulaşım, Telekomünikasyon ve Enerji	Tarım ve Balıkçılık	Çevre	Eğitim, Gençlik, Kültür ve Spor

Kaynak: AB Konseyi Fransa Dönem Başkanlığı Programı (t.y.), s. 5.

¹⁵ AB Konseyi Fransa Dönem Başkanlığı, “Relance, puissance, appartenance”, Erişim Tarihi: 22.01.2022, Erişim Adresi: https://presidence-francaise.consilium.europa.eu/media/zeqny1y5/fr_programme-pfue-v2-5.pdf.

Dönem Başkanlığı'nın çatısını oluşturan 10 başlık, kendi içlerinde de farklı başlıklara ayrılmış ve Fransa'nın 6 aylık liderliğinin başarısını garanti edecek şekilde detaylandırılmıştır. Fransa'nın Avrupa Birliği vizyonunu anlamak açısından, bu başlıkları ayrı ayrı ele almak faydalı olacaktır. Zira Fransa'nın özellikle vurguladığı “*Avrupa modeli*”, Macron tarafından, krizlere verilecek en doğru cevap olarak sunulmuştur. Dolayısıyla, Dönem Başkanlığı programı “*Avrupa modeli*”ne sadık kalacak şekilde hazırlanmış ve her başlık bu model çerçevesinde şekillendirilmiştir. Bu kapsamda 10 ana başlık ve her birinin alt başlığı aşağıdaki gibi sıralanabilir:¹⁶

- Genel İşler:
 - Covid-19 ile mücadele,
 - Avrupa demokrasisinin güçlendirilmesi,
 - Hukuk devletinin güçlendirilmesi ve temel hakların korunması,
 - Birleşik Krallık, Avrupa Serbest Ticaret Birliği, Andorra, Monako ve San Marino ile ilişkiler,
 - Genişleme,
 - Krizlere cevap vermek ve AB'nin dayanıklılığını sağlamak,
 - Ekonomik, sosyal ve bölgesel uyum.
- Dışişleri:
 - Afrika,
 - Hint-Pasifik,
 - Amerika Birleşik Devletleri ile ilişkiler,
 - Rusya, Çin ve Türkiye ile ilişkiler,
 - Güney'deki komşuluk ilişkileri,
 - Doğu'daki komşuluk ilişkileri,
 - Batı Balkanlar,

¹⁶ A.g.e.

- Kalkınma ve insani yardım,
- Ticaret,
- Savunma.
- Ekonomik ve Mali İşler:
 - İyileşme ve büyüme,
 - Gelecekteki büyüme hamlelerinin finanse edilmesi,
 - Sorumlu ve sürdürülebilir sermayenin inşası.
- Adalet ve İçişleri:
 - Schengen Bölgesi reformu,
 - Sığınma ve göç konusunda devam eden çalışmalar,
 - Avrupa vatandaşlarının güvenliği,
 - Sivil koruma,
 - AB değerlerini korumak ve adalet alanındaki iş birliklerini dijital teknolojinin zorluklarına adapte etmek.
- İstihdam, Sosyal Politikalar, Sağlık ve Tüketiciler:
 - Sağlık,
 - İstihdam, sosyal meseleler ve eşitlik.
- Rekabet:
 - İç pazar ve endüstri,
 - Araştırma ve yenilik,
 - Uzay.
- Ulaşım, Telekomünikasyon ve Enerji:
 - Dijital teknoloji,
 - Enerji,

- Ulaşım.
- Tarım ve Balıkçılık:
 - Tarım ve ormancılık,
 - Okyanuslar, mavi ekonomi ve balıkçılık.
- Çevre:
 - Karbon-nötr bir ekonomiye doğru,
 - Biyoçeşitlilik,
 - Döngüsel ekonomi,
 - Daha sağlıklı bir çevre.
- Eğitim, Gençlik, Kültür ve Spor:
 - Eğitim,
 - Gençlik,
 - Kültür,
 - Spor.

Bu başlıklardan da anlaşılacağı üzere, Fransa'nın 6 aylık Dönem Başkanlığı programı oldukça kapsamlıdır. Ancak bu programın uygulanma sürecinin yalnızca 6 ayla kısıtlı kalacağını düşünmek yanlış olacaktır. Çünkü bu program, 18 aylık Üçlü Başkanlık programına kaynaklık ettiği gibi, bu program ile başarılan adımlar da bir sonraki Dönem Başkanlıklarına ilham verecektir. Ancak bir sonraki Dönem Başkanlıklarından ziyade Fransa'nın dahil olduğu 18 aylık Üçlü Başkanlık programını incelemek, bu çalışma kapsamında, daha önceliklidir.

2.2. Üçlü Başkanlık Programı

Fransa, Çekya ve İsveç'ten oluşan mevcut Üçlü Başkanlık grubunun hazırladığı ve 1 Ocak 2022-30 Temmuz 2023 arasındaki 18 aylık dönemi kapsayan stratejik plan, 10 Aralık 2021'de Avrupa Birliği'nin dikkatine sunulmuş ve 14 Aralık 2021'de Genel İşler Konseyi tarafından onaylanmıştır. Üçlü Başkanlık programının tematik önceliklerini ele almadan önce, Üçlü Başkanlık sisteminin nasıl işlediğini ele almak gerekmektedir.

Lizbon Antlaşması (2009) ile, AB Konseyi'nin Dönem Başkanlığı rotasyon sistemine oturtulmuş ve 6 aylık periyotlarla 27 Avrupa Birliği üyesi tarafından dönüşümlü olarak üstlenilmeye başlanmıştır. Ancak üretilen politikaların uzun vadeli ve birbiriyle uyumlu olması açısından rotasyon sistemiyle başa gelen ülkeler arasında bir koordinasyon oluşturulması öngörülmüş, bu koordinasyonun sağlanması için de “*Troyka usulü*” benimsenmiştir. Troyka usulü ismini üç at tarafından çekilen *Troyka* isimli bir çeşit araçtan almıştır¹⁷ ve siyasal ve sistemsal istikrarın sağlanması için Dönem Başkanlığı'nı üstelenecek ülkenin kendisinden önce ve sonra gelecek ülkelerle yakın temas halinde çalışması olarak tanımlanmaktadır.¹⁸

Fransa, Çekya ve İsveç'in Dönem Başkanlıkları da aynı usulle işleyecektir. Bu kapsamda sunulan program, Avrupa Birliği'nin halihazırda karşı karşıya olduğu çeşitli krizlere atıf yapılarak hazırlanmıştır. Fransa'nın Dönem Başkanlığı programında da kendine yer bulan Covid-19 salgını, Üçlü Başkanlık programında da kendine yer bulmuştur. Programın genelinde, Covid-19 salgını sebebiyle AB'nin içinde olduğu zorluğun yanı sıra, ekonomik ve sosyal şokun aşılması bir öncelik olarak sunulmuştur. Avrupa Birliği'nin 2019-2024 yıllarını kapsayan Stratejik Gündemi ile uyumlu olacağı ifade edilen Üçlü Başkanlık programı, Fransa'nın Dönem Başkanlığı faaliyetlerinin altında toplandığı 3 ana başlıkla benzerlik göstermektedir.

Üçlü Başkanlık tarafından 18 ay boyunca uygulanması planlanan programda; Avrupa Birliği'nin mücadele ettiği ekonomik ve sosyal şokun aşılması için Ortak Pazar'ın canlandırılması, yeşil ve dijital geçişe yatırım yapılması, AB'nin rekabet direncinin artırılması ve ekonomik ve politik koordinasyonun hızlı bir şekilde sağlanması konuları ele alınmıştır. Bu konuların yanı sıra, AB'nin ortak değerlerini ve AB vatandaşlarının haklarını da korumayı temel hedeflerinden biri olarak vurgulayan Fransa, Çekya ve İsveç'in Üçlü Başkanlığı, sağlık alanında koordinasyon sağlanması gerekliliğinin ve dış politikada kuvvetli kurulacak ortaklıkların da atını özellikle çizmiştir.¹⁹

5 ana başlıktan oluşan 18 aylık programla, 27 ülkenin tamamının ortak bir vizyon etrafında birleştirilmesi hedeflenirken; çok sesliliğin ve çok kültürlülüğün katkısı da göz ardı

¹⁷ Türk Dil Kurumu, “Troyka”, Erişim Tarihi: 24.01.2022, Erişim Adresi: <https://sozluk.gov.tr>.

¹⁸ John McCormick (2015), *Avrupa Birliği Siyaseti*, Ankara: Adres Yayınları, s. 223.

¹⁹ AB Konseyi Fransa Dönem Başkanlığı, “Faire avancer le programme stratégique Programme de dix-huit mois du Conseil (1er janvier 2022 - 30 juin 2023)”, Erişim Tarihi: 24.01.2022, Erişim Adresi: <https://presidence-francaise.consilium.europa.eu/media/5ceeqlph/programme-du-trio.pdf>.

edilmemiştir. Programın başlıkları şu şekilde sıralanabilir:²⁰

- Giriş:
 - Avrupa'nın Geleceği Konferansı,
 - Çokdillilik.
- Vatandaşların ve özgürlüklerin korunması:
 - AB'nin ortak değerlerine saygı gösterilmesi ve korunması: Demokrasi, hukukun üstünlüğü ve temel haklar,
 - Göç, Schengen, emniyet ve adli iş birliği,
 - Kriz yönetimi ve sivil koruma.
- Ekonomik temellerin geliştirilmesi: Gelecek İçin Avrupa Modeli:
 - Yeşil ve sürdürülebilir büyüme sürecinde etkin bir toparlanmanın sağlanması,
 - Tek pazarı güçlendirmek, büyümeyi ve yeniliği teşvik etmek için iddialı, kapsamlı ve koordineli bir sanayi politikası geliştirilmesi,
 - Dijital dönüşüme dahil olarak tüm avantajlarından faydalanılması,
 - Avrupa Birliği Ekonomik ve Parasal Birliğinin derinleştirilmesi ve finansal hizmetler, şirketler hukuku ve kurumsal yönetimle ilgili konular,
 - Uzay sektöründe AB özerkliğinin ve rekabet gücünün artırılması,
 - Araştırmanın, eğitimin ve gençliğin desteklenmesi,
 - Bölgesel gelişmenin desteklenmesi,
 - Kültürün ön plana çıkartılması,
 - Tüketici korumasının güçlendirilmesi,
 - Avrupa Birliği'nde turizmi güçlendirilmesi ve teşvik edilmesi.
- İklim-nötr, yeşil, adil ve sosyal Avrupa'nın inşa edilmesi:
 - İklim-nötr ve yeşil bir Avrupa inşa edilmesi,

²⁰ A.g.e.

- Adil ve sosyal bir Avrupa inşa edilmesi,
- Sağlığı koruyan bir Avrupa inşa edilmesi.
- Dünyada Avrupa'nın çıkarlarının ve değerlerinin desteklenmesi:
- Çok taraflılığı savunulması ve teşvik edilmesi ve büyük zorluklara ve uluslararası krizlere cevap verilmesi,
- Ticaret,
- Partnerlerle ilişkiler (AB'nin komşuları, Afrika, Amerika kıtası, Asya-Pasifik),
- Bağlantı,
- Kalkınma ve insani yardım,
- Güvenlik ve savunma.

Görüleceği üzere, 18 aylık Üçlü Başkanlık programıyla Fransa'nın 6 aylık AB Konseyi Dönem Başkanlığı programı arasında sıkı bir uyum vardır. Özellikle “*Avrupa'nın Geleceği Konferansı*” doğrudan Fransa'nın Avrupa vizyonu ile bağlantılıdır. Bu konferans dizisi ilk defa Sorbonne Konuşması'nda dillendirilmiş ve yeni Avrupa'nın kapalı kapılar ardında değil, insanlarla beraber inşa edileceği vurgulayan Cumhurbaşkanı Macron; Avrupa Birliği genelinde 6 ay boyunca bir dizi münazara gerçekleştirilmesini istediğini ilan etmiştir.²¹ Macron bu münazara talebini, 2019'da gerçekleştirilen Avrupa Parlamentosu seçimleri vesilesiyle yapmıştır. Yarının Avrupası için bir yol haritası oluşturması öngörülen bu münazara dizisinin bir benzeri; “*Avrupa Rönesansı İçin*” başlıklı açık mektupta da dile getirilmiştir. Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron, dünyanın her yerinde insanların değişimin bir parçası olmak için harekete geçtiğini mektubunda ifade ederken, Avrupa Birliği kurumlarının ve üye devletlerinin de temsilcilerinin katılım sağlayacağı bir “*Avrupa Konferansı*” düzenlenmesini önermiştir. Cumhurbaşkanı, Avrupa vatandaşlarıyla akademisyenlerin, işverenlerin, dini ve manevi temsilcilerin bir araya geleceği bu konferansın 2019 yılı sonuna kadar hayata geçirilmesini dilediğini belirtmiştir.²²

²¹ Fransa Cumhurbaşkanlığı, “Initiative pour l'Europe - Discours d'Emmanuel Macron pour une Europe souveraine, unie, démocratique”, 26.09.2017, Erişim Tarihi: 18.01.2022, Erişim Adresi: <https://www.elysee.fr/emmanuel-macron/2017/09/26/initiative-pour-l-europe-discours-d-emmanuel-macron-pour-une-europe-souveraine-unie-democratique>.

²²Fransa Cumhurbaşkanlığı, “Pour une Renaissance européenne.”, 04.03.2019, Erişim Tarihi: 22.01.2022, Erişim

Fransa tarafından özgür, açık ve şeffaf bir tartışma alanı açarak Avrupa'ya uygun bir yol haritası oluşturması için önerilen bu konferans; Fransa'nın AB Konseyi Dönem Başkanlığı programında da kendisine yer bulmuştur. Bu kapsamda, Fransa'nın daha insan odaklı ve daha demokratik bir Avrupa'nın inşası için dile getirdiği bu süreç; 9 Mayıs 2021'de "*Avrupa'nın Geleceği Konferansı*" başlığıyla Avrupa Parlamentosu Başkanı, AB Zirvesi Başkanı ve Avrupa Komisyonu Başkanı'nın katılımıyla hayata geçirilmiştir. Fransa, Avrupa vatandaşlarının kendi geleceklerini belirleme hakkının sağlanması noktasında 2017'den itibaren ısrarcı olmuş ve nihai olarak bu konferansın çıktılarını kendi Dönem Başkanlığı programına ve Üçlü Başkanlık programına dahil etmiştir. Konferansın sonuçlarının değerlendirmesinin 2022 yılının baharına gerçekleştirilmesi planlanmıştır.²³

Bununla beraber, Fransa'nın daha önce öngöremediği bir durum olan Covid-19 salgını, hem 6 aylık programda, hem de 18 aylık ortak programda ağırlığını hissettirmiştir. Salgın ve salgına bağlı olarak birçok AB üyesi ülke tarafından uygulamaya konan mecburi kısıtlamalar sonrasında yaşanan ekonomik ve sosyal krizler, hedeflerin ve önceliklerin yeniden değerlendirilmesine sebep olmuştur. Ancak yine de, Fransa'nın "*Avrupa vizyonu*"nun ağırlığı Üçlü Başkanlık programında kendini hissettirmektedir.

Sonuç

Dönem Başkanlığı'nı üstelenen bir ülkenin ve bu ülkenin dahil olduğu Üçlü Başkanlık grubunun programını, ilgili ülkenin hedeflerinden bağımsız incelemek herhangi anlam ifade etmeyecektir. Fransa'nın 1 Ocak 2022'de başlayan AB Konseyi Dönem Başkanlığı'nın bu çalışma kapsamında detaylandırılması önem arz etmektedir. Bilhassa Dönem Başkanlıklarının 6 ve 18 aylık programlarının Avrupa Birliği'nin uzun vadeli politikalarıyla uyumlu olması gerekliliği; bu ülkelerin programlarını incelemeye değer kılmaktadır. Bu noktada, 18 aylık programın, Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron'un 26 Eylül 2017'de gerçekleştirdiği Sorbonne Konuşması ve 4 Mart 2019'da yayınladığı "*Avrupa Rönesansı İçin*" başlıklı açık mektubuyla da örtüştüğünü söylemek mümkündür. Zira her iki metnin de ana temaları olan egemenlik ve güvenlik olguları, bu programa da sirayet etmiştir ve Fransa tarafından 2017 ve 2019'da Avrupa için sunulan hedeflerin, deyim yerindeyse, takibi yapılmıştır.

Adresi: <https://www.elysee.fr/emmanuel-macron/2019/03/04/pour-une-rennaissance-europeenne>.

²³AB Konseyi Fransa Dönem Başkanlığı, "Priorités", 21.01.2022, Erişim Tarihi: 22.01.2022, Erişim Adresi: <https://presidence-francaise.consilium.europa.eu/fr/programme/priorites/>.

Ancak Fransa'nın henüz Dönem Başkanlığın başında maruz kaldığı yeni varyantlara bağlı olarak artış gösteren Covid-19 vakaları, enerji arzı krizi, Ukrayna-Rusya gerilimi ve yüksek enflasyon tehlikesi; Fransa, Çekya ve İsveç'in tahmin edilenden daha fazla sorumluluklara karşı karşıya kalacaklarını açıkça ortaya koymaktadır. Bu kapsamda, Dönem Başkanlığı süreci için öngörülen programların ayrıntılarının ortaya koyulması, sürecin bitişinden sonra alınacak "Z raporları" için de uygun bir kaynak olacaktır.

KAYNAKÇA

- AB Konseyi (2022), “La présidence du Conseil de l'UE”, Erişim Tarihi: 18.01.2022, Erişim Adresi: <https://www.consilium.europa.eu/fr/council-eu/presidency-council-eu/>.
- AB Konseyi Fransa Dönem Başkanlığı, “Faire avancer le programme stratégique Programme de dix-huit mois du Conseil (1er janvier 2022- 30 juin 2023)”, Erişim Tarihi: 24.01.2022, Erişim Adresi: <https://presidence-francaise.consilium.europa.eu/media/5ceeqlph/programme-du-trio.pdf>.
- AB Konseyi Fransa Dönem Başkanlığı (2021), “La présidence du Conseil de l'Union européenne”, Erişim Tarihi: 18.01.2022, Erişim Adresi: <https://presidence-francaise.consilium.europa.eu/fr/presidence/la-presidence-du-conseil-de-l-union-europeenne/>.
- AB Konseyi Fransa Dönem Başkanlığı (2021), “Le mot de bienvenue du Président”, Erişim Tarihi: 22.01.2022, Erişim Adresi: <https://presidence-francaise.consilium.europa.eu/fr/actualites/le-mot-de-bienvenue-du-president/>.
- AB Konseyi Fransa Dönem Başkanlığı (2022), “Emblème et devise”, Erişim Tarihi: 22.01.2022, Erişim Adresi: <https://presidence-francaise.consilium.europa.eu/fr/presidence/embleme-et-devise/>.
- AB Konseyi Fransa Dönem Başkanlığı (2022), “Priorités”, Erişim Tarihi: 22.01.2022, Erişim Adresi: <https://presidence-francaise.consilium.europa.eu/fr/programme/priorites/>.
- AB Konseyi Fransa Dönem Başkanlığı (2022), “Relance, puissance, appartenance”, Erişim Tarihi: 22.01.2022, Erişim Adresi: https://presidence-francaise.consilium.europa.eu/media/zeqny1y5/fr_programme-pfue-v2-5.pdf.
- *Avrupa Birliği Resmî Gazetesi* (2016), “COUNCIL DECISION (EU) 2016/1316”, Erişim Tarihi: 22.01.2022, Erişim Adresi: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/PDF/?uri=CELEX:32016D1316&from=EN>.
- Ayhan Kaya & Senem Aydın-Düzgüt & Yaprak Gürsoy & Özge Onursal Beşgüzel (2011), *Avrupa Birliği'ne Giriş Tarih, Kurumlar ve Politikalar*, İstanbul: İstanbul Bilgi

Üniversitesi Yayınları.

- Fransa Avrupa ve Dışişleri Bakanlığı, “La présidence française du Conseil de l’Union européenne”, Erişim Tarihi: 18.01.2022, Erişim Adresi: <https://www.diplomatie.gouv.fr/en/french-foreign-policy/europe/the-french-presidency-of-the-council-of-the-european-union/>.
- Fransa Cumhurbaşkanlığı (2017), “Initiative pour l'Europe - Discours d'Emmanuel Macron pour une Europe souveraine, unie, démocratique”, Erişim Tarihi: 18.01.2022, Erişim Adresi: <https://www.elysee.fr/emmanuel-macron/2017/09/26/initiative-pour-l-europe-discours-d-emmanuel-macron-pour-une-europe-souveraine-unie-democratique>.
- Fransa Cumhurbaşkanlığı (2019), “Pour une Renaissance européenne”, Erişim Tarihi: 22.01.2022, Erişim Adresi: <https://www.elysee.fr/emmanuel-macron/2019/03/04/pour-une-rennaissance-europeenne>.
- McCormick, John (2015), *Avrupa Birliği Siyaseti*, Ankara: Adres Yayınları.
- Türk Dil Kurumu, “Troyka”, Erişim Tarihi: 24.01.2022, Erişim Adresi: <https://sozluk.gov.tr>.